

Täysistunto

Torstai 13.11.2025 klo 16.00—21.14

2.1. Suullinen kysymys yritysten investointimahdollisuuksista (Joona Räsänen sd)

Suullinen kysymys SKT 176/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Suomen taloudella on pitkään mennyt huonosti. Kasvu mataa, työllisyys kyntää, ja sitä myötä julkinen velkaantuminen sen kuin kiihtyy. Myönteisiäkin merkkejä toki on paljon ilmassa. Ihmisten ostovoima on vahvistumassa, yritysten taseet ovat vahvassa kunnossa, ja paljon erilaisia investointiaikeita on kyllä viireillä.

Mutta jostain syystä kasvu ei kuitenkaan näytä käynnistyvän. Suurin syy on varmaan tämä epävarmuus, joka vaivaa niin kuluttajia kuin yrityksiä, ja tästä pitäisi päästä eroon, koska lapio ja kuokka on saatava maahan, jotta saadaan investoinnit liikkeelle ja ihmisille töitä. Hallituksen vastaus on aina ollut se, että syy on jonkun muun — joko edellisen hallituksen, nykyisen opposition, maailmanpolitiikan suhdanteiden tai ties kenen tahansa, mutta ei koskaan hallituksen itsensä. Mutta eri alojen yritykset ovat nyt yhä enenevässä määrin todenneet, että syy epävarmuuteen on itse asiassa hallituksen tempoilevassa politiikassa. Arvoisa pääministeri Orpo, miten arvioitte, että hallituksen aiheuttama epävarmuus on vaikuttanut yritysten investointihalukkuuteen?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.02 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aloitetaan siitä, että ei hallituksen politiikka taloudessa ole ollut tempoilevaa. Me tehtiin hallitusohjelma, ja me olemme noudattaneet sitä hallitusohjelmaa, vieneet määrätietaisesti eteenpäin niitä uudistuksia, joita tämä maa on tarvinnut, joita suomalaiset yritykset ovat tarvinneet. Me ollaan vahvistettu kilpailukykyä, parannettu yrittämisen edellytyksiä, työn tarjonnan ja kysynnän lisäämistä. Tästä on tullut erittäin paljon kiitoksia laajasti yrittäjäkentältä, laajasti pienistä yrityksistä suuriin yrityksiin.

Vaikka nyt maalasittekin tässä alussa näin, että syitä etsitään jostain, niin ehkä taloustieteilijänä voin kuitenkin todeta, että on aivan ilmiselvää, että Venäjän hyökkäyssota on vaikuttanut eniten Euroopassa Suomen talouteen ja se vaikuttaa edelleen. Valitettavasti se epävarmuus tulee rajojemme ulkopuolelta, mutta me olemme osaltamme laittaneet kilpailukykyä kuntoon. Meidän kone on valmiina, kun kasvu lähtee liikkeelle.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyvän lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Räsänen, Joona, olkaa hyvä.

16.03 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän tässä nyt on käynyt osin niin, että investointiympäristön vakaudessa hallitus on kyllä ajoittain ollut itse itsensä pahin vihollinen. Käydään muutama esimerkki läpi: Esimerkiksi tuossa kevättalvella elintarviketeollisuuden investoinnit te saitte jäihin omalla päätöksellänne. Sitten, kun te peruitte tämän päätöksen, te juhlitte sitä suurena voittona. Seuraavaksi siirsitte tämän epävarmuuden konesali-investointeihin ja jälleen kävitte liput liehuen taistoon omaa päätöstänne vastaan. Ja nyt hallitus kuumeisesti pohtii, mitä se tekee, kun se on saanut kaivosteollisuudenkin miljardi-investoinnit jumiin: millä se pystyisi taas perumaan itse itsensä aiheuttaman ongelman? Arvoisa pääministeri, kyllähän te tällä tempoilulla olette tehneet tähän itsellenne sellaisen kasvujarrun, joka hidastaa Suomen lähtemistä kasvuun.

Arvoisa pääministeri, en nyt pyydä paljoa, mutta voisitteko te ainakin olla itse heikentämättä Suomen tilannetta ja investointiympäristöä, jotta ihmisille saataisiin töitä ja [Puhemies koputtaa] investoinnit saataisiin liikkeelle?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.05 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä iloitsen Fazerin investoinnista Lahteen. Olen todella iloinen siitä, ja minusta on järkevää ylipäänsä, kun tarkemmin asioita valmistellaan, jos tulee perusteltuja syitä, että on myöskin joustavuutta ja kykyä tehdä uutta harkintaa. Oletteko tästä eri mieltä? En usko. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Ei olla!] Ollaan iloisia Fazerin investoinnista. Se saatiin näiden keskustelujen myötä liikkeelle.

Mitä datatalouteen tulee, me haluamme varmistaa, että tässä valtavassa datakeskusbuu-
missa, joka Suomeen kohdistuu, mikä on hieno asia — eri puolilla Suomea kymmeniä miljardiluokan hankkeita on liikkeellä — ne ovat kestäviä. Ja siksi tästä veropäätöksestä pidetään kiinni, mutta me valmistelemme tukimallia, jolla varmistetaan, että nimenomaan ne hyvät datakeskukset lähtevät liikkeelle ja ne saadaan Suomeen. Minä tulen iloitsemaan niistäkin, aivan jokaisesta, ja toivottavasti myöskin sosiaalidemokraattinen kansanliike.

No, te luettelitte näitä epäonnistumisiksi määrittelemiänne asioita, mutta puhutaanpa sitten vaikka jäänmurtajista. [Puhemies koputtaa] Puhutaan jäänmurtajista tai risteilijöistä tai niistä investoinneista, [Puhemies koputtaa] mitä tehdään tällä hetkellä vaikka tuulivoimaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mäkynen, olkaa hyvä.

16.06 Matias Mäkynen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri, mainitsitte nimenomaan tuulivoiman, ja tuulivoima on ollut merkittävä investointien lähde niin meillä Vaasan vaalipiirissä ja Pohjanmaalla kuin muuallakin Suomessa. Tällä hetkellä tuulivoimaan kohdistuu merkittävää epävarmuutta teidän hallituksenne toimesta, koska olette säättämässä turvaetäisyyden, tai miksikä sitä pitäisi kutsua. Oletteko ajamassa edelleen tätä turvaetäisyyttä ja hidastamassa myöskin näitä tuulivoimainvestointeja, jotka meille tuovat työtä, vai aiotteko luopua tästä esityksestä?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2025 vp

Edustaja Bergin kanssa kun kierrämme Vaasan vaalipiirin kaikki kunnat joka vuosi — tänäkin vuonna — niin tällä hetkellä toinen kritiikki, joka yrityksiltä tulee, on se, että pankkirahoitusta ei ole saatavilla. Toisaalta Suomen Pankista ja Finanssivalvonnasta sanotaan, että mikään ei ole sääntelyssä muuttunut. Pankit syyttävät sääntelijöitä. Voisitteko pääministerinä ottaa vastuun siitä, että voisimme saada tämän tilanteen selkiytymään ja rahoitusta yrityksille, jotta kasvuinvestoinnit voisivat kaikilla toimialoilla lähteä liikkeelle? [Timo Harakka: Ei näköjään halua pääministeri ottaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Multala, olkaa hyvä.

16.07 Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala (vastauspuheenvuoro): Vastaan nyt siltä osin kuin kysymys on tästä energiapuolesta eli tuulivoiman osalta.

Tästä todellakin meillä on vahva tahtotila, että Suomesta rakentuu ja on jo oikeastaan rakentunut puhtaan energian suurvalta. Meidän sähköntuotannostamme 95 prosenttia on jo tuotettu ei-fossiilisilla tuotantomuodoilla, [Vasemmalta: Kiitos Marinin!] ja tätä kehitystä tietysti haluamme jatkaa. Tällä hetkellä ehkä merkittävin este sille, että meillä ei juurikaan synny uusia investointeja tuotantoon, on se, että kulutuspuoli myöskin on vielä pyörimässä siellä, eli ei vielä ole selkeitä esimerkkejä siitä, että meillä olisi suuri tarve sille uudelle sähkönkulutukselle. Nämä kulkevat käsi kädessä, ja me pyrimme nyt edesauttamaan molempien investointipuolien edistämistä erilaisilla kasvutoimilla, muun muassa näillä verohyvytyksillä, suorilla tuilla, joita me hallituksessa olemme päättäneet. Sen lisäksi tietenkin haluamme tehdä sellaista lainsäädäntöä, jolla nämä investoinnit eivät esty. Yksi etu meillä tällä hetkellä tässä maassa on myöskin edullinen sähkön hinta, ja se on yksi syy sille, miksi monet sähköntuotantoinvestoinnit tällä hetkellä eivät vielä käynnisty, ennen kuin on se selvä kysyntäpuoli siellä tulossa. Eli tämä asia kyllä etenee Suomessa jatkossakin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harakka, olkaa hyvä.

16.08 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri, jälleen rehvastelitte sillä, kuinka olette panneet yritysten toimintaedellytyksiä kuntoon, mutta todellisuus on aivan toinen. Tänä vuonna tehdään synkkä ennätys konkurssien suhteen, joita pantiin vireille, ja edellinen ennätys on sekin teidän hallituksenne ajalta viime vuodelta. Joka päivä pannaan vireille kymmenen konkurssia. Olette saaneet aikaan syöksykierteen. Ennätystyöttömyys aiheuttaa työttömyyden pelkoa joka perheessä. Rahat pannaan säästöön mieluummin kuin kulutukseen, vaikka kuinka määräätte. Kun kuluttajien luottamus on nollassa, kauppa ei käy ja yritykset menevät nurin ja konkurssit aiheuttavat lisää työttömyyttä ja niin edelleen. Tässä on kierre. En oikeastaan halua kysyä teiltä, pääministeri, yhtään mitään, koska varoitin tästä asiasta jo kutakuinkin tasan vuosi sitten, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] mutta kysyn nyt kuitenkin: teettekö ennen joulua vielä jotakin, että tämä synkkä konkurssiennätys ei toistu?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.10 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei puuttunut enää kuin heinäsiirpparvet tästä kysymyksestä. [Naurua perussuomalaisten ryhmästä — Timo Harakka: Jos ette te usko tilastoja!] Mitä varoiteluun tulee, niin taisimme varoit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2025 vp

taa kuusi vuotta sitten teitäkin, ministeri Harakka, että olisiko aika pistää taloutta kuntoon ja painaa sitä velkaantumisen jarrua. Silloin jäivät uudistukset tekemättä, ja asiat hoidettiin velalla.

No, niitä on nyt todellakin laitettu kuntoon. [Välihuutoja oikealta — Puhemies koputtaa] Ja kun minä en usko tähän negatiiviseen puheeseen. Minä näen edelleenkin paljon hyviä merkkejä Suomen taloudessa. Minä näen, miten suomalaiset yritykset myöskin samaan aikaan menestyvät. He uskovat tulevaisuuteen. Uskokaa tekin. He tekevät joka päivä tekoja, jotta yritykset pärjäävät ja voivat pitää työntekijöistään kiinni tässä ajassa, missä aidosti meidän keskeiset vientimarkkinat ovat epävarmuuden tilassa. [Timo Harakka: Tosi-asiat ovat tilastoissa!] Me olemme aidosti pistäneet asioita kuntoon, ja nyt me teemme yksi kerrallaan tekoja, sillä teot ovat toivoa, sellaisia asioita, joilla me saadaan Suomeen investointeja.

Kysymyksen käsittely päättyi.